

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: R. S.**, bytem „X“, zastoupené JUDr. Jiřím Cajthamlem, Dr., advokátem se sídlem v Teplicích, ul. Modlanská č. p. 20, PSČ 415 01, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2013, č. j. „X“, o starobním důchodu,

takto:

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se podanou žalobou v zákonem stanovené lhůtě u zdejšího soudu domáhala zrušení rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 2. 2013, č. j. „X“, o starobním důchodu, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2012, č. j. „X“, jímž jí žalovaná s odkazem na ust. § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a čl. 7 vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 116/1960 Sb., o Dohodě mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení (dále jen „Dohoda“), přiznala od 28. 9. 1999 s výplatou od 1. 5. 2011 starobní důchod ve výši 4.111,-Kč měsíčně. Současně žalobkyně požadovala, aby soud uložil žalované uhradit jí náhradu nákladů řízení.

Ve stručné žalobě žalobkyně podotkla, že o jejím starobním důchodu již Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 9. 1. 2012, č. j. 15 Cad 31/2009 – 64, kdy původní rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Důvodem podání žaloby tehdy i nyní je výše starobního důchodu, který byl vyměřen žalobkyni, neboť žalobkyně je přesvědčena o tom, že výše jejího vyměřeného starobního důchodu je nepřiměřeně nízká s přihlédnutím ke všem důležitým skutečnostem. Z tohoto důvodu žalobce navrhuje, aby soud nechal vypracovat znalecký posudek za účelem zjištění přesné a spravedlivé výše jeho starobního důchodu.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

K věci uvedla, že je přesvědčena o tom, že žalobou napadeným rozhodnutím byl realizován rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 1. 2012, č. j. 15 Cad 31/2009 – 64. Dále uvedla, že ačkoliv odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí obsahuje mj. způsob výpočtu starobního důchodu včetně odkazu na konkrétní zákonná ustanovení, tak přesto žalobkyně proti nastíněnému postupu nic nenamítá a nenamítá ani základní faktory ovlivňující výši starobního důchodu, kterými jsou rozsah zhodnocené doby pojištění a výše zhodnocených vyměřovacích základů v jednotlivých kalendářních letech. Žalovaná přitom při jejich vyčíslení postupovala zcela v souladu s čl. 5 odst. 2 Dohody, a tedy vycházela z průměrného výdělku v obdobném oboru a kvalifikace sděleného Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Dále žalovaná uvedla, že v předmětné věci, která je ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), ovládána dispoziční zásadou, lze vysledovat pouze jeden žalobní bod, a to ten, kterým se žalobkyně domáhá vyhotovení znaleckého posudku, který by zajistil přesné a spravedlivé určení správné výše starobního důchodu. Starobní důchod je ovšem dávkou obligatorní, což znamená, že její výše, nárok a výplata se řídí zákonnými předpisy. Pro vyhotovení znaleckého posudku pro daný účel tak není zákonné opory, resp. zákon žalovanou k vydání znaleckého posudku nezavazuje. Znalecký posudek lze vyžádat pouze v případě dávek důchodového pojištění podmíněných zdravotním stavem – invalidních důchodů, kdy navíc konstatování invalidity je jedním ze dvou zákonných podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod. Co by se však samotné výše invalidního důchodu týkalo, a to obdobně jako u starobního důchodu, tak postup je již zcela konkrétně podřízen jednoznačným zákonným předpisům. V předmětné věci žalobkyně, která se domáhá vyšší výše starobního důchodu, neuvedla žádný právně relevantní žalobní bod, neboť pouze obecně konstatoval, že výše starobního důchodu je nepřiměřeně nízká. K tomu žalovaná doplnila, že ze spisové dokumentace žalobkyně lze vysledovat, že ta má na území České republiky povolený trvalý pobyt od 28. 9. 1999 a od 14. 6. 2000 byla vedena na úřadu práce v Teplicích jako uchazečka o zaměstnání, tudíž na území České republiky nikdy nepracovala. Dále lze vysledovat, že podle potvrzení Penzijního fondů Kazachstánu ze dne 22. 8. 2008 byla žalobkyni potvrzena doba pojištění od 18. 9. 1959 do 10. 5. 1989 a starobní důchod byl žalobkyni vyplácen od 9. 3. 1996 do 30. 4. 2001. Od 1. 5. 2001 byla výplata důchodu žalobkyni zastavena v souvislosti s jejím vycestováním do České republiky. Podle sdělení kazašského nositele pojištění ze dne 19. 8. 2008 pak žalobkyně získala dobu pojištění na území Kazachstánu v rozsahu 9 260 dnů pojištění, tj. 25 roků a 135 dnů pojištění.

Dále žalovaná zevrubně předestřela úpravu obsaženou v ust. § 4 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a také v čl. 5 odst. 2 a čl. 7 odst. 2 Dohody a poznamenala k tomu, že výši procentní výměry starobního důchodu ovlivňují dva základní faktory, a to délka doby pojištění a výše vyměřovacích základů hrubých příjmů v jednotlivých kalendářních letech rozhodného období, kterým je období od roku 1986 do kalendářního roku předcházející rok přiznání důchodu. Ohledně hrubých výdělků žalobkyně žalovaná uvedla, že podle podkladů, které žalobkyně uvedla ve správním řízení, žalovaná vycházela z toho, že obdobný obor, který žalobkyně naposledy vykonávala, odpovídal profesi mechanik, opravář těžebních stavebních, zemních strojů a zařízení (KZAM-R 72354), přičemž Ministerstvo práce a sociálních věcí, odbor analýz a statistik dne 4. 10. 2012 sdělilo žalované pro tuto profesi pro období 1. až 3. čtvrtletí roku 1999 průměrný hrubý měsíční výdělek ve výši 17.720,-Kč, z něhož následně při vlastních výpočtu výše starobního důchodu žalobkyně žalovaná vycházela. Tento postup dle žalované koresponduje závěrům obsaženým v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne

15. 2. 212, č. j. 3 Ads 171/2011 – 78, který řešil podobnou problematiku, neboť i zde byla předmětem kasační stížnosti výše starobního důchodu přiznaná dle ust. § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění a dle čl. 5 odst. 2 Dohody.

Závěrem žalovaná podotkla, že žalobkyně na území České republiky nezískala ani jeden rok pojištění, a proto veškerá doba pojištění byla zhodnocena pouze na podkladě kazašského nositele pojištění, kdy výši průměrného měsíčního výdělku sdělilo žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí. Žalovaná trvá na tom, že výše starobního důchodu byla v případě žalobkyně stanovena zcela správně a v souladu s platnými českými právními předpisy a Dohodou.

V následně učiněné replice ze dne 23. 4. 2013 žalobkyně setrvala na názoru, že její žaloba je důvodná.

Při ústním jednání před soudem konaném dne 3. 7. 2013 právní zástupce žalobkyně setrval na žalobních tvrzeních. Nově namítl, že žalobou napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné, a to v části, v níž pojednává o tzv. osobním vyměřovacím základu ve vztahu ke zjištěnému průměrnému výdělku mechanika stavebních strojů, který dosahoval v rozhodném období výše cca 17.720,- Kč, zatímco osobní vyměřovací základ vychází z částky 2.095,- Kč. Žalobou napadené rozhodnutí proto především nemůže obstát pro jeho nedostatečné zdůvodnění. Vedle toho výslovně uvedl, že již netrvá na tom, aby ve věci bylo provedeno dokazování znaleckým posudkem za účelem zjištění průměrného výdělku, z něhož by se měl provádět vlastní výpočet starobního důchodu žalobkyně.

Žalovaná se tohoto ústního jednání před soudem nezúčastnila, když se z tohoto jednání písemně omluvila s tím, že nepožadovala, aby jednání bylo odročeno.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba z hlediska uplatněných žalobních námitek není naprosto důvodná.

Předně soud uvádí, že námitku nepřezkoumatelnosti pro nedostatečné zdůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí právní zástupce žalobkyně sice vnesl jménem žalobkyně až po zjevném uplynutí dvouměsíční lhůty k formulování žalobních námitek, kterou předvídá již shora vzpomínané ust. § 71 odst. 2 věty třetí, nicméně dle konzistentní judikatury správních soudů včetně Ústavního soudu otázkou přezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, a to z pohledu jeho srozumitelnosti a dostatečného zdůvodnění, se soudy v rámci správního soudnictví mají zabývat vždy a ne jen k námitkám účastníků. Z tohoto důvodu ztratilo naprosto na významu, že ze strany žalobkyně zazněla námitka nepřezkoumatelnosti pro nedostatečné zdůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí prvně až při ústním jednání a tedy zjevně až po uplynutí lhůty k formulaci žalobních námitek. K této námitce soud předesílá, že ji neshledal důvodnou, a proto bez dalšího nepřikročil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy aniž by se zabýval věcnou stránkou daného případu. Po zevrubném prostudování odůvodnění žalobou napadeného

rozhodnutí dospěl soud k závěru, že je dostatečně zdůvodněno, a to včetně části, v níž pojednává o tzv. osobním vyměřovacím základu ve vztahu ke zjištěnému průměrnému výdělku mechanika stavebních strojů. Soud připouští, že žalovanou učiněný popis vlastního výpočtu osobního vyměřovacího základu, jímž se bude detailně zabývat níže, je poněkud nepřehledný, avšak to je způsobeno značně nepřehlednou právní úpravou obsaženou v zákoně o důchodovém pojištění, zejména pak v ust. § 16 a násl. tohoto zákona a nikoliv laxním přístupem žalované. Žalovanou učiněný popis vlastního výpočtu osobního vyměřovacího základu i výše starobního důchodu žalobkyně jako takového soud tedy vyhodnotil jako odpovídající a nevybočující nepřípustným způsobem z nároků na odůvodnění správních aktů.

K věcné stránce daného případu soud podotýká, že otázkou výše starobního důchodu žalobkyně se již jednou zabýval, a to v rozsudku ze dne 9. 1. 2012, č. j. 15 Cad 31/2009 – 64, ostatně jak již shodně zmínila žalobkyně i žalovaná. V dotčeném rozsudku soud konstatoval, že na základě podané žaloby je třeba původní rozhodnutí žalované zrušit pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné pro nedostatečné zdůvodnění, což v předmětné věci soud již neshledal.

Dále soud uvádí, že shodně jako v předchozím soudním řízení je možno i v tomto řízení konstatovat, že mezi žalobkyní a žalovanou nebylo žádného sporu o tom, že žalobkyně je osobou, u které je nutno při rozhodování o žádosti o přiznání starobního důchodu aplikovat vedle ust. § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění i čl. 5 odst. 2 a čl. 7 Dohody, přičemž v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaná uznala žalobkyni dosažení 25 let a 135 dnů doby pojištění, s tím, že důchodového věku (56 roků a 8 měsíců – při výchově jednoho dítěte) žalobkyně dosáhla dne 9. 11. 1997, před ukončením Dohody, kdy povolení k trvalému pobytu na území České republiky žalobkyně získala od 28. 9. 1999, výplata starobního důchodu v Kazachstánu jí byla zastavena od 1. 5. 2001 a žalovaná jí přiznala důchod z českého systému důchodového pojištění od 28. 9. 2009, kdy žalobkyně získala trvalý pobyt v České republice, s výplatou od 1. 5. 2001. Dále mezi žalobkyní a žalovanou v předmětné věci nebylo žádného sporu o tom, že žalobkyně na území bývalého SSSR (Kazachstán) byla naposledy zaměstnána na jako strojník pozemního zařízení, kdy náplní tohoto zaměstnání dle žalobkyně byl dohled a kontrola na nepřetržitý provoz zařízení, zjišťování poruch strojů a zařízení, vedení dokumentace a evidence v souvislosti s hornickou činností. Tyto skutečnosti, kterým ostatně koresponduje i obsah předloženého správního spisu žalovanou, vyplývají z výroku i odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalobkyně se „toliko“ neshodla se žalovanou ohledně výše přiznaného starobního důchodu, když má za to, že jí přiznaný starobní důchod ke dni 28. 9. 1999 s výplatou od 1. 5. 2011 ve výši 4.111,-Kč by měl být vyměřen ve vyšší výši.

V daném případě bylo tedy nutno při rozhodování o žádosti žalobce o přiznání starobního důchodu ze strany žalované aplikovat vedle ust. § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění i čl. 5 odst. 2 a čl. 7 Dohody. Podle čl. 5 odst. 2 Dohody přitom platí, že občanům, kteří přesídlili z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a po přesídlení nepracovali, vyměří se důchody a jiné dávky z průměrného měsíčního výdělku zaměstnanců obdobného oboru a kvalifikace ke dni přiznání důchodu nebo jiné dávky v zemi, do níž přesídlili. Stejně se postupuje při výpočtech důchodu a jiných dávek u občanů, kteří přesídlili z jedné země do druhé po přiznání důchodu nebo jiné dávky. Podle čl. 7 odst. 1 Dohody platí, že pokud přesídlí důchodce z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, tak zastaví orgán sociálního zabezpečení, který vyplácí důchod, výplatu důchodu od prvního dne měsíce následujícího po přesídlení. Podle odst. 2 téhož ustanovení orgán sociálního zabezpečení smluvní strany, na jejíž území důchodce přesídlí, poskytne důchodci po jeho přesídlení důchod podle právních předpisů této smluvní strany. Nárok na důchod se nebude v takovém případě přezkoumávat, jestliže podle právních předpisů této

smluvní strany je zaveden důchod téhož druhu; starobní důchod se poskytne za podmínky dosažení věku potřebného pro výplatu tohoto důchodu podle právních předpisů smluvní strany, na jejíž území důchodce přesídlil.

Z hlediska rozsahu soudního přezkumu, a to s ohledem na dispoziční zásadu vyjádřenou v ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. má význam skutečnost, že žalobkyně proti vlastnímu způsobu výpočtu starobního důchodu (vyjma popisu vlastního výpočtu osobního vyměřovacího základu v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, jímž se bude detailně zabývat níže) tak, jak byl zevrubně uveden žalovanou v žalobou napadeném rozhodnutí a také nastíněn v prvoinstančním rozhodnutí, nic nenamítá a nenamítá ani základní faktory ovlivňující výši starobního důchodu, kterými jsou rozsah zhodnocené doby pojištění a výše zhodnocených vyměřovacích základů v jednotlivých kalendářních letech. Žalobkyně v předmětné věci výlučně namítá, že jí vyměřená výše starobního důchodu je nepřiměřeně nízká, kdy nejprve za účelem zjištění přesné a spravedlivého určení výše jejího starobního důchodu, respektive průměrného výdělku, z něhož by se měl provádět vlastní výpočet tohoto starobního důchodu, požadovala, aby byl ve věci vypracován znalecký posudek, ovšem posléze při ústním jednání tento procesní návrh prostřednictvím svého právního zástupce vzala zpět.

K této poněkud neurčitě žalobní námitce ohledně vyměřené výše starobního důchodu a případnému požadavku na znalecké zkoumání v tomto směru soud uvádí, že již v předchozím rozsudku ze dne 9. 1. 2012, č. j. 15 Cad 31/2009 – 64, soud konstatoval, že *a priori* není vyloučeno, aby v případech, kdy při rozhodování o žádostech o přiznání starobního důchodu se aplikuje i čl. 5 odst. 2 a čl. 7 Dohody, mohla žalovaná vycházet z údajů o průměrných hrubých měsíčních výdělcích poskytnutých příslušným ministerstvem (Ministerstvem práce a sociálních věcí), s tím, že tyto údaje musí být dostatečně konkretizovány, tak aby měly alespoň určitou vypovídací hodnotu zejména pro samotného účastníka správního řízení a aby případně k námitkám účastníka řízení mohly být následně podrobeny i prověření před správními orgány popř. i v následném řízení před soudem.

K tomu soud doplňuje, že již Nejvyšší správní soudu ve svém rozsudku ze dne 15. 2. 2012, č. j. 3 Ads 171/2011 - 78, který je dostupný na www.nssoud.cz, mj. konstatoval, že „...*pro výpočet výše starobního důchodu stěžovatele je zásadní ustanovení čl. 5 odst. 2 Dohody, podle něhož se občanům, kteří přesídlili z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a po přesídlení nepracovali, vyměří důchody a jiné dávky z průměrného měsíčního výdělku zaměstnanců obdobného oboru a kvalifikace ke dni přiznání důchodu nebo jiné dávky v zemi, do níž přesídlili. K tomuto ustanovení nebyl v rámci Protokolu k Dohodě připojen žádný dodatek, který by je podrobněji upravoval, po celou dobu platnosti Dohody nebyl přijat ani žádný jiný obecně závazný předpis, který by stanovil, jak v těchto případech postupovat. Posuzování této otázky tedy bylo vždy výhradně věcí úvahy nositele sociálního zabezpečení (pojištění) v návaznosti na metodiku jeho nadřízeného orgánu – Ministerstva práce a sociálních věcí. Pro účely zjišťování průměrného měsíčního výdělku je tedy nositelem pojištění využíván zmiňovaný informační systém Ministerstva práce a sociálních věcí*“.

V daném případě z obsahu správního spisu a taktéž i odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že žalovaná ve smyslu čl. 5 odst. 2 Dohody si dopisem ze dne 21. 9. 2012 vyžádala od Ministerstva práce a sociálních věcí údaj o průměrném hrubém měsíčním výdělku v České republice za období 1. až 3. čtvrtletí roku 1999 jednak v oboru mechanik, opravář těžebních, stavebních, zemních strojů a zařízení (KZAM-R 72354) a jednak v oboru obsluha zemních a příbuzných strojů (KZAM-R 72354), což dle názoru soudu žalovaná správně určila jako v úvahu přicházející obory srovnatelné s oborem, v nichž žalobkyně naposledy vykonávala zaměstnání – strojník pozemního zařízení, kdy náplní tohoto zaměstnání dle žalobkyně byl dohled a kontrola na nepřetržitý provoz zařízení, zjišťování poruch strojů a zařízení, vedení dokumentace a evidence v souvislosti s hornickou činností.

Ministerstvo práce a sociálních věcí přitom žalované v odpovědi ze dne 4. 10. 2012, č. j. 2012/78198-313, sdělilo, že průměrný hrubý měsíční výdělek v České republice za období 1. a 3. čtvrtletí roku 1999 v oboru mechanik, opravář těžebních, stavebních, zemních strojů a zařízení (KZAM-R 72354) činil průměrný hrubý měsíční výdělek ve výši 17.720,-Kč, a v oboru obsluha zemních a příbuzných strojů (KZAM-R 72354), činil průměrný hrubý měsíční výdělek ve výši 13.410,-Kč. K tomu dotazované Ministerstvo práce a sociálních věcí ještě doplnilo, že údaj byl čerpán z Informačního systému o průměrném výděлку, a to pro obory v podnikatelské sféře. Z obsahu předloženého správního spisu a žalobou napadeného rozhodnutí pak vyplývá, že žalovaná při výpočtu výše starobního důchodu žalobkyně vzala jako určující ten obor, u nějž je uváděn vyšší průměrný měsíční výdělek, tj. mechanik, opravář těžebních, stavebních, zemních strojů a zařízení (KZAM-R 72354), u něhož činil průměrný hrubý měsíční výdělek ve výši 17.720,-Kč. Tento dílčí postup soud vyhodnotil jako legitimní postup činěný ve prospěch žalobkyně.

Takto získaný údaj o průměrném hrubém měsíčním výděлку v České republice za období 1. až 3. čtvrtletí roku 1999 v oboru mechanik, opravář těžebních, stavebních, zemních strojů a zařízení (KZAM-R 72354), a to z Informačního systému o průměrném výděлку, dle názoru soudu přináší přesnou, správnou a objektivní informaci o tom, jakého průměrného měsíčního výděлку bylo dosahováno v rozhodném období v oboru, který byl srovnatelný s oborem, v němž žalobkyně vykonávala naposledy zaměstnání na území bývalého SSSR (Kazachstán). Z tohoto důvodu dospěl soud k závěru, že žalovaná nikterak nepochybila, pokud nepřikročila k zjišťování průměrného výděлку pomocí znaleckého posudku, neboť ve věci si opatřila dostatečný a přezkoumatelný údaj o průměrném výděлку, z něhož následně prováděla vlastní výpočet starobního důchodu žalobkyně. Z téhož důvodu pak i soud v rámci soudního řízení neshledal nutnost provádět ve věci případně další dokazování, a to znaleckým posudkem za účelem zjištění dotyčného průměrného výděлку, jak sice původně navrhovala v řízení před soudem žalobkyně, ovšem posléze tento procesní návrh vzala zpět prostřednictvím svého právního zástupce.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žalovaná postupovala zcela v souladu s čl. 5 odst. 2 a čl. 7 Dohody při vyčíslení výše starobního důchodu žalobkyně, pokud vycházela z průměrného výděлку v obdobném oboru a kvalifikace sděleného Ministerstvem práce a sociálních věcí, a to ve výši 17.720,-Kč. Tento výdělek pak žalovaná legitimně vzala v úvahu pro účely stanovení výše osobního vyměřovacího základu ve smyslu ust. § 16 zákona o důchodovém pojištění, jehož výše byla nakonec stanovena částkou 2.095,-Kč.

K vlastnímu výpočtu osobního vyměřovacího základu (také „OVZ“) soud uvádí, že již výše bylo zmíněno, že občanům, kteří po přesídlení z nástupnického státu v České republice nepracovali, se důchod podle článku 5 odst. 2 Dohody vyměří z průměrného měsíčního výděлку (také „PMV“) zaměstnanců obdobného oboru a kvalifikace ke dni přiznání důchodu v České republice. K tomu soud s ohledem na námítky právního zástupce žalobkyně ohledně nejasností ve výpočtu osobního vyměřovacího základu v podrobnostech doplňuje, že tento průměrný měsíční výdělek má odpovídat fiktivnímu výděлку dosaženému za jeden měsíc pojištění v příslušném nástupnickém státě s tím, že v takovém případě má být považován za vyměřovací základ dle ust. § 16 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. Roční vyměřovací základ (také „RVZ“) za příslušný kalendářní rok žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení určuje tak že se zjištěný fiktivní průměrný měsíční výdělek vynásobí nejprve dvanácti a následně upraví tak, aby odpovídal délce doby pojištění v nástupnickém státě, která byla v příslušném kalendářním roce fakticky získána:

$$RVZ = PMV \times 12 \times \text{počet dní pojištění v nástupnickém státě získaných v příslušném kalendářním}$$

roce (tj. 365 popř. 366 - počet dní, které připadají na příslušný kal. rok.

Dále je třeba brát v potaz, že takto vypočtené roční vyměřovací základy není možné přímo násobit příslušným koeficientem nárůstu všeobecného vyměřovacího základu tak, jak to ukládá ust. § 16 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, neboť tyto roční vyměřovací základy byly vypočítány na základě shodného průměrného měsíčního výdělku odpovídajícího dni přiznání důchodu, a proto je nutné pro účely výpočtu důchodu každý roční vyměřovací základ deindexovat převrácenou hodnotou příslušného koeficientu nárůstu všeobecného vyměřovacího základu (také „KNVVZ“):

$$\text{deindexovaný RVZ}_{1986} = \text{RVZ}_{1986} \times \frac{1}{\text{KNVVZ}_{1986}}$$

$$\text{deindexovaný RVZ}_{1987} = \text{RVZ}_{1987} \times \frac{1}{\text{KNVVZ}_{1987}}$$

atd.

Následně je třeba tyto deindexované roční vyměřovací základy vynásobit příslušným koeficientem nárůstu všeobecného vyměřovacího základu tak, jak to stanovuje ust. § 16 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Z úhrnu ročních vyměřovacích základů za rozhodné období, které bylo určeno podle § 18 zákona o důchodovém pojištění, je následně nutno stanovit jejich měsíční průměr podle ust. § 16 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, který bude považován za osobní vyměřovací základ. K tomu soud dodává, že rozhodné období je v případě žalobkyně vymezeno obdobím let 1985 až 1998, tj. 30 kalendářních let bezprostředně předcházejících roku přiznání důchodu, kdy do rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986; není-li však v takovém rozhodném období aspoň 5 kalendářních roků s vyměřovacím základem pojištěnce, což byl případ žalobkyně, prodlužuje se rozhodné období před rokem 1986 postupně tak, aby zahrnovalo ještě jeden takový rok.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti pak vlastní výpočet osobního vyměřovacího základu žalobkyně lze nastínit takto:

$$\text{RVZ } 1985 \text{ } 17.720,- \times 12 \times 261/365 = 152.053,-\text{Kč}$$

$$\text{RVZ } 1988 \text{ } 17.720,- \times 12 \times 92/366 = 53.451,-\text{Kč}$$

$$\text{RVZ } 1989 \text{ } 17.720,- \times 12 \times 130/365 = 75.735,-\text{Kč}$$

$$\text{OVZ} = 281.239,- \times 30,4167 / (5113 - 1028) = \mathbf{2.095,-\text{Kč.}}$$

V daném případě tak osobní vyměřovací základ žalobkyně dosahuje výše 2.095,-Kč, tedy nepřesahuje částku 6.100,-Kč, a proto je z něj možno s ohledem na ust. § 15 zákona o důchodovém pojištění bez dalšího vycházet.

Procentní výměra starobního důchodu žalobkyně činí 37,5% výpočtového základu, neboť žalobkyně získala celých 25 let pojištění, které se násobí koeficientem 1,5. Procentní výměra starobního důchodu žalobkyně pak činí 786,-Kč, což odpovídá 37,5% měsíčního výpočtového základu. Tato částka je ovšem nižší, a proto náleží žalobkyni procentní výměra v zákonem stanovené výši 2.667,-Kč měsíčně. K této procentní výměře ve výši 2.667,-Kč je pak třeba přičíst ještě základní výměru, a to ve výši 1.310,-Kč, jejíž výši stanovuje ust. § 33 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění shodně všichni poživatelé starobního důchodu. Součet procentní a základní výměry pak představuje vlastní výši starobního důchodu žalobkyně, bez následných valorizací, přičemž celková výše starobního důchodu po valorizacích k datu výplaty, tj. k 1. 5. 2001, činí 4.111,-Kč měsíčně, a od 1. 1. 2012 starobní důchod žalobkyně činil 6.178,-Kč měsíčně.

Ze shora predestřených důvodů soud podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. žalobu zamítl, neboť ji z pohledu uplatněných žalobních tvrzení neshledal důvodnou.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Žalobkyni byl pro toto soudní řízení ustanoven advokát JUDr. Jiří Cajthaml, Dr., a proto v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Určení odměny ve smyslu ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. tomuto advokátovi bude soudem provedeno v samostatném usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 10. července 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph. D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová